

VAIKO GEROVĖS PROFESIONALŲ DARBO VIETOS KOKYBĖS PRIELAIDOS*

Eglė Šumskienė, Laimutė Žalimienė, Donata Petružytė, Violeta Gevorgianienė, Lijana Gvaldaitė, Miroslavas Seniutis, Jūratė Charenkaova. Vilniaus universitetas. Filosofijos fakultetas. Socialinio darbo ir socialinės gerovės katedra. El. paštas: egle.sumskiene@fsf.vu.lt

Tyrimo tikslas- atskleisti vaiko paėmimo iš nesaugios šeimos aplinkos sprendimo sudėtingumą ir kompleksškumą, siekiant padėti darbuotojams sėkmingai įgyvendinti šią funkciją. Vaiko paėmimas iš nesaugios šeimos aplinkos, siekiant užtikrinti jo gerovę, yra viena iš atsakingiausių ir sudėtingiausių vaiko teisių apsaugos sistemoje dirbančių darbuotojų funkcijų. Šios funkcijos įgyvendinimas vyksta ypatingo neapibrėžtumo, netikrumo ir rizikos kontekste, kas turi įtakos ir pačių darbuotojų gerovei. Siekiant gilintis į šio praktikos lauko problemas ir prisidėti tiek prie darbuotojų veikimo tobulinimo, tiek prie jų gerovės darbo vietoje didinimo, buvo inicijuotas ir 2019–2021 m. vykdytas VU Socialinio darbo ir socialinės gerovės katedros mokslininkų projektas.

Projekto eigoje vykdytas tyrimas rėmėsi kiekybinio ir kokybinio tyrimo metodologijomis (VTAIT darbuotojų anketine apklausa bei pusiau struktūruotais interviu; interviu su VTAIT specialistus lydinčiais policijos darbuotojais bei su tėvais, turinčiais vaiko paėmimo iš nesaugios šeimos aplinkos patirtį; asmenimis, vaikystėje paimtais iš šeimos; žiniasklaidos diskurso apie VTAIT darbuotojų veiklą analize). Remiantis vieno iš minėtų tyrimų - VTAIT darbuotojų pusiau struktūruoto interviu rezultatais, sukurta konceptuali schema, atspindinti, kokiame kontekste vyksta darbuotojo sprendimo priėmimas, atvykus į šeimą pagal iškvietimą. Schema atspindi, kad darbuotojų veikimą minėtoje situacijoje apima visą eilę prielaidų (asmeninių, situacinių, organizacinių, tarpinstitucinių, visuomeninių ir sisteminių) bei jų tarpusavio ryšiai.

Darbuotojų profesinio veikimo kontekstą lemiančių veiksnių specifikuojimas yra svarbus ne tik tobulinant pagalbos kokybę, bet ir kuriant efektyvesnes darbo vietos kokybės užtikrinimo strategijas politiniu lygmeniu, jas įgyvendinant jas organizaciniu/instituciniu lygmeniu ir padedant patiems praktikams geriau valdyti savo profesinį veikimą. Tokiu būdu, sprendimo priėmimo konteksto „iššifravimas“, kaip vienas iš projekto rezultatų, atspindi vaiko gerovės politikos bei organizavimo tobulinimo poreikį bei galimas kryptis.

**Tezės parengtos remiantis įgyvendinto LMT finansuoto projekto „Vaiko gerovės profesionalų darbo vietos kokybė“ rezultatais (S- MIP-19-37. 2019-2021). Vilniaus universitetas. Filosofijos fakultetas. Socialinio darbo ir socialinės gerovės katedra.*

Raktiniai žodžiai: vaiko teisių apsaugos darbuotojai, vaiko paėmimo iš šeimos sprendimo priėmimo kontekstas, darbo vietos kokybės tobulinimas.